

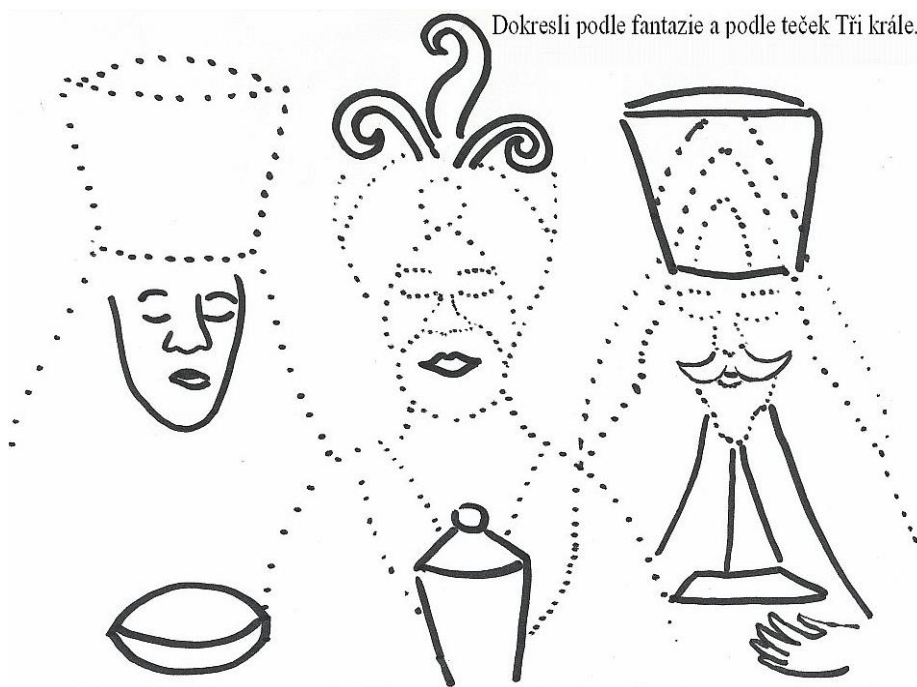
Tři králové K † M † B †, aneb Slavnost Zjevení Páně 6. ledna

Svátek Zjevení Páně čili Epifanie, lidově zvaný svátek "Tří králů", je svým obsahem téměř totožný s vánočním svátkem Narození Páně. Svátek "Tří králů" klade důraz na něco trochu jiného. Společné mají to, že se Bůh zjevuje jako člověk, dokonce jako narozené dítě.

Klanění Tří králů, kolem roku 1520, dřevořezba, lipové dřevo

První zmínku o tomto svátku lze nalézt už ve 3. století v 1. knize *Strómateis* sv. Klémenta Alexandrijského. Zmiňuje se zde oslava Kristova křtu v Jordáně 6. ledna. Svátek „Tří králů“ odjakživa doprovázely různé lidové zvyky. V západní církvi ve střední Evropě se v tento den žehná voda, kadidlo, předměty ze zlata a křída. V některých oblastech je zvykem žehnat i příbytky, kropit je požehnanou vodou, vykuřovat kadidlem a dveře označovat křídou a písmeny se třemi křížky (nejsou to tři plus) K † M † B † (příp. C † M † B †, nebo † C † M † B), za kterými následuje letopočet. Tři známá písmena nejsou ale začáteční písmena jmen králů: Kašpar, Melichar, Balthasar. Je to sice starobylá, avšak pozdní lidová tradice. Jsou zkratkou požehnání, které znamená Pán (řecky Kyrios) či Kristus (Christos) obydlí (latinsky mansionem) ať žehná (benedicet). Tato zkratka tedy znamená "Christos mansionem benedicet" – "Kristus žehnej tomuto domu."

Dokreslí podle fantazie a podle teček Tři krále.

Podle legendy byli Tři králové z východu, v Bibli jsou nazýváni mudrci, protože byli velmi učení. Vyznali se v mnohých vědách i uměních a ve hvězdách. Před dvěma tisíci lety tito tři mudrci poznali podle pohybu a postavení hvězd, že na západě v Izraeli, se brzy narodí nový a mocný král. Mudrci se mu chtěli poklonit a přinést mu dary. Naložili proto největší drahocennosti své doby, což byli zlato, kadidlo a myrha, na velbloudy a slony a vydali se na dalekou cestu. Tito cizinci a jinověrci, učenci a mužové vědy (moderně řečeno intelektuálové), kteří se dobrali poznání o narození tohoto krále složitými výpočty a věděli o něm dříve, než k narození došlo, však přišli do Betléma později než pastevci se svými stády, tedy až 6. ledna, a plni této radosti z narození Krista se pak vraceli do svých domovů, do Núbie, do Tarsu a do Sáby. Tam pak vypravovali o novém králi, který se právě narodil a kterému se přišli poklonit.

Vyrob si tříkrálovou korunu:

- ★ POSTUP: Z tvrdého papíru formátu A1 vystřihni tvar koruny a slep ji. Nabarvi korunu žlutou temperou. Dozdob detaily voskovkami, gelovými tužkami či glitrovými třpytkami aj.

Dary, které mudrcové – králové přinášejí, mají symbolický význam. Jsou to substance v té době všech známých skupenství. Doplň je:

Z____ zastupuje všechno, co je pevného skupenství. Bylo a je považováno za nejcennější kov, jeho darování je výrazem nejvyšší úcty.

K _ _ _ _ _ je vonná směs pryskyřic stromu kadidlovníku. Jeho používání bylo obvyklé v antickém světě, především na východě. Když se zapálí, příjemně voní a vydává hustý dým. Zastupuje vše, co je skupenství plynného a je symbolem modlitby, úcty a pocty. Při obřadech se kadidlo užívá především v souvislosti s eucharistií (okuřování oltáře, kříže, evangeliáře, obětních darů) a s pohřebními obřady.

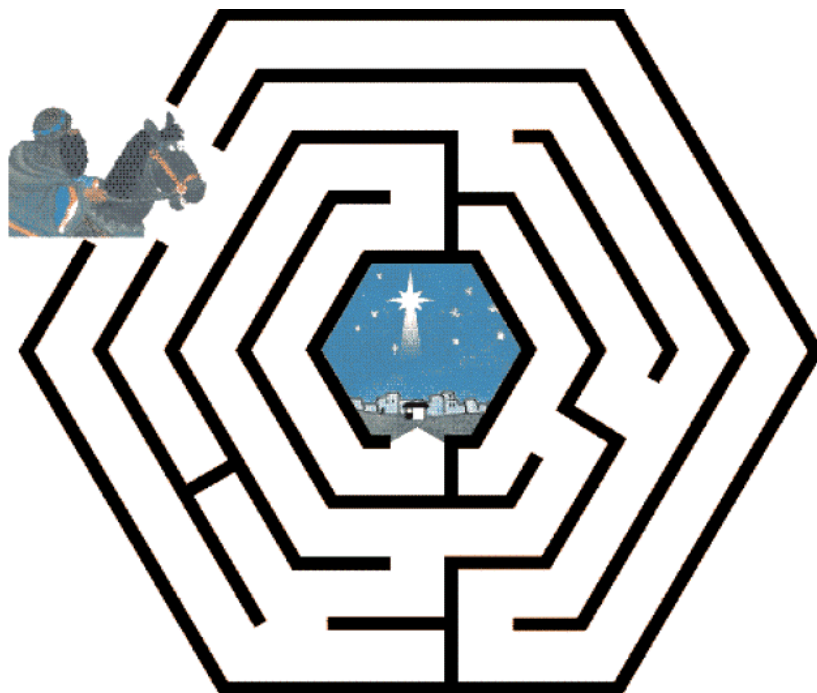
M ____ pak zastupuje kapaliny. Přináší ji král s temnou tváří, neboť to byla mast užívaná při pohřbech. Název vychází z hebrejského slova mor, později v latině myrra. Je to vonná pryskyřice načervenalé barvy, která se získává ze stromu myrhovníku v Arábii a v Africe. Používala se jako součást mastí na balzamování zemřelých i jako mast léčivá, hojící rány. V biblickém světě se používala mnoha způsoby, ale především k potírání a spolu s mastmi k navonění. Smíchaná s vínem byla podána Ježíši jako utišující prostředek před smrtí na kříži. Ženy ji také použily pro ošetření Kristova těla před uložením do hrobu.

Myrhovník pravý
Balsamovník myrhový – Commiphora myrra

Najdi cestu do Betléma tímto labyrintem světa, jako Tři králové:

Se svolením přežato z knihy "První biblické příběhy s hlavolamy", vydalo Karmelitánské nakl.,
www.ikarmel.cz www.deti.vira.cz

Ve východní církvi je zvykem před božskou liturgií provést tzv. žehnání vody, tj. pláže, přístavu, řeky, jezera apod. V Irsku je tento den nazýván někdy též „malé Vánoce“, v Itálii se z názvu tohoto svátku vyvinulo jméno stařeny, která roznáší dětem vánoční dárky, čarodějnice Befany.

Ve Španělsku, na Kubě a v některých latinskoamerických zemích se den nazývá *El Día de los Reyes*, Den králů, nebo *Navidad de Negros*, černošské Vánoce. Oblíbeným dezertem je zde Věvec králů, Roscón de Reyes. Sladkost typická pro Vánoční čas podobná naší vánočce, voní po pomerančích a zvykem je zapéct do těsta malý dárek, tradičně jej pak celá rodina hledá a kdo ho objeví, bude mít šťastný celý rok.

Postup k přípravě naleznete zde:

<https://magdalenka.cz/recepty/roscon-de-reyes/>

V Česku od roku 2000 navazuje Česká katolická charita na starou tradici tříkrálových koled pořádaním Tříkrálové sbírky.

Místo konání:
Historická výstavní
budova

Slezské
zemské
muzeum